

S-REGERINGENS ØKONOMISKE POLITIK GØR ALLE INDKOMSTGRUPPER FATTIGERE – ISÆR LAVINDKOMSTGRUPPEN

19-11-2020

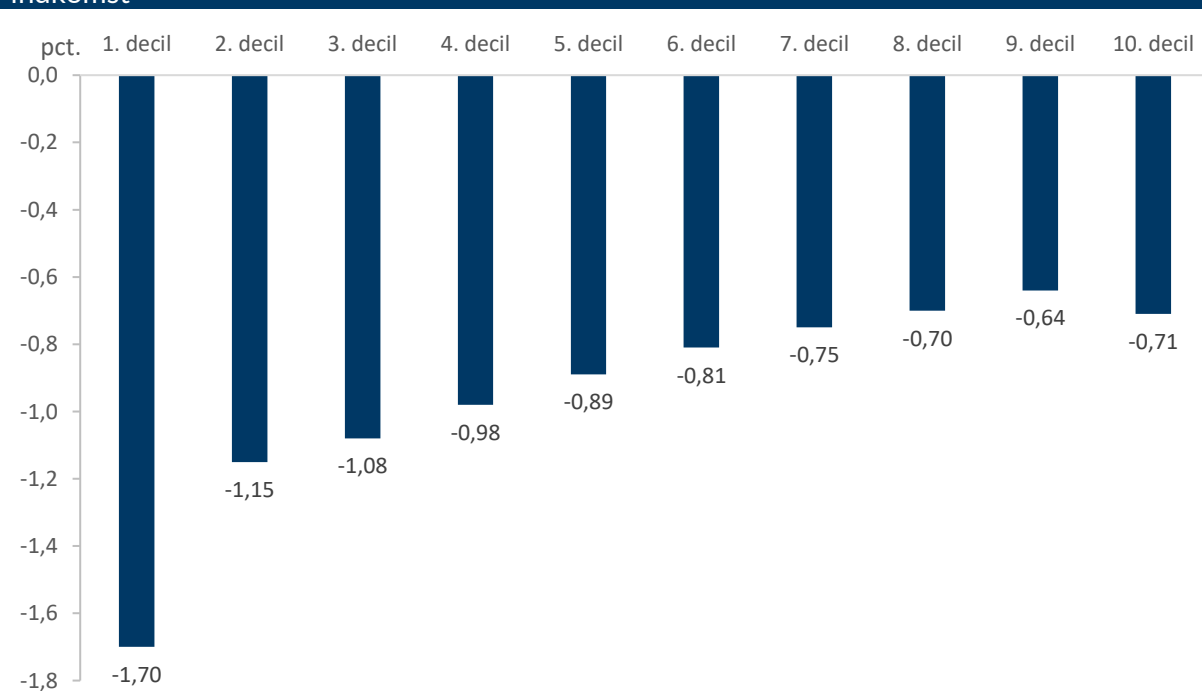
AF CHEFØKONOM MADAS LUNDBY HANSEN (21 23 79 52)
OG SPECIALKONSULENT THOMAS DUE BOSTRUP

RESUMÉ

I et svar til Folketinget har Finansministeriet regnet på effekten af S-regeringens økonomiske politik (finanslov, Arne-pension, klima mv.) på indkomstfordelingen. Svaret viser, at:

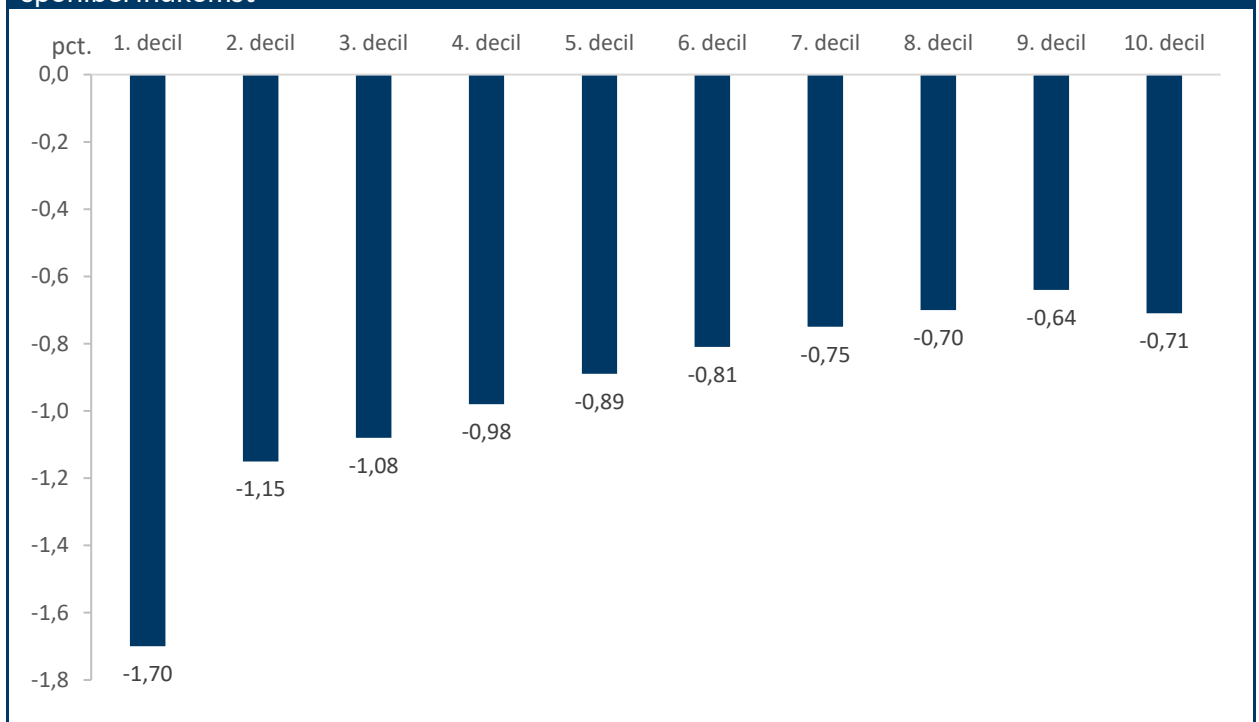
- Alle indkomstgrupper bliver fattigere af S-regeringens økonomiske politik.
- Dem med lavest indkomst får den største nedgang i levestandarden
- De 10 pct. med lavest indkomst (1. decil) får reduceret deres forbrugsmuligheder med 1,7 pct.
- De 10 pct. med højeste indkomster (10. decil) oplever en nedgang på 0,7 pct.
- Det er i høj grad Mette Frederiksen's skattepolitik, der rammer de laveste indkomster.
- Ifølge regeringens økonomer lander regningen for erhvervsskattestigningerne (bankskat, fradragsloft over høje lønninger mv.) også i sidste ende hos dem med de laveste indkomster.

Effekt af S-regeringens økonomiske politik fordelt på indkomstdeciler som andel af disponibel indkomst

I et svar til Folketinget¹ har Finansministeriet regnet på effekten af S-regeringens økonomiske politik på indkomstfordelingen. Svaret viser, at alle indkomstgrupper bliver fattigere af regeringens økonomiske politik. Det fremgår også af svaret, at dem med de laveste indkomster får den største procentvise nedgang i levestandarden som følge af Mette Frederiksen's økonomiske politik. De 10 pct. med lavest indkomst (1. decil) får reduceret deres forbrugsmuligheder med 1,7 pct. Personerne i 2. decil får reduceret forbrugsmulighederne med 1,2 pct., mens de 10 pct. rigeste (10. decil) oplever en nedgang på 0,7 pct. Overordnet viser svaret, at jo mindre man tjener, jo mere (relativt til ens indkomst) rammes man af Mette Frederiksen's politik.

Figur 1. Effekt af S-regeringens økonomiske politik fordelt på indkomstdeciler som andel af disponibel indkomst

Anm.: Finansministeriet skriver, at den samlede effekt af S-regeringens økonomiske politik vil afvige fra summen af effekterne fra de enkelte forslag. Dette er teknisk set korrekt, men afvigelserne er så små, at summen af enkeltelementerne giver et retvisende billede. Finansministeriet har da også tidligere benyttet samme fremgangsmåde, se f.eks. <https://kefm.dk/media/7025/faktaark-fordelingsvirkninger-pso-aftalen.pdf>. Finansministeriets beregninger tager udgangspunkt i ækvivaleret disponibel indkomst.

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 384 af 28. september 2020 samt CEPOS-beregninger

I Finansministeriets opgørelse har man indregnet finansloven for 2020, klimaaftaler, aftalen om Arne-pension, finanslovsforslaget for 2021 mv. Der er både regnet på initiativer, der 1) direkte påvirker de disponible indkomster, 2) reducerer købekraften via højere afgifter og 3) beskatter erhvervslivet, hvor regningen sendes videre til familierne i form af lavere lønninger og overførselsindkomster.

¹ <https://www.ft.dk/samling/20191/almindel/fiu/spm/384/svar/1713217/2280562.pdf>

Det fremgår af beregningerne, at forhøjelsen af tobaksafgifterne på sidste års finanslov reducerer forbrugsmulighederne markant for personer med lave indkomster. I første decil reduceres forbrugsmulighederne svarende til 1½ pct. I fravær af forhøjelsen af tobaksafgiften ville der være tale om en nedgang i levestandarden på 0,2 pct. for de 10 pct. med lavest indkomst.

Svaret viser, at det i høj grad er Mette Frederiksens skattepolitik, der rammer de laveste indkomster.

Erhvervsskatter rammer også de laveste indkomster

Erhvervsskattestigningerne påvirker også dem med de laveste indkomster ifølge S-regeringens økonomer. Det gælder f.eks. loftet over fradraget for højere lønninger. Her sendes en del af regningen videre til dem med lavest indkomst. Det skyldes, at fradragsloftet giver lavere produktivitet og dermed lavere lønstigninger i den private sektor. Via satsreguleringen medfører det lavere overførselsindkomster. Finansministeriets beregninger viser, at denne skattestigning er fordelingsmæssigt neutral, dvs. at alle indkomstgrupper påvirkes på samme måde. Også bankskatten (særlig selskabsskat for den finansielle sektor) rammer bredt, herunder de laveste indkomster.

S-regeringens skattepolitik rammer i høj grad personer med lave indkomster

Hvis man ser bort fra de politiske tiltag, der ikke er skattepolitik, reduceres forbrugsmulighederne for de 10 pct. med lavest indkomst med knap 1,9 pct., dvs. mere end når disse initiativer medregnes. S-regeringens skattepolitik rammer således i høj grad personer med lave indkomster.

Regeringen har gennemført og fremlagt skattepolitik, der netto øger skatterne med 12 mia. kr. Det drejer sig om i alt 25 skattestigninger, hvor den seneste blev offentliggjort i sidste uge i form af en pakkeafgift.²

Finansministeriets økonomer har ikke indregnet regeringens midlertidige børnetilskud i opgørelsen, formentlig fordi der spørges efter en 2025-effekt, mens børnetilskuddet er midlertidigt og ophører i 2021. Finansministeriet har tidligere beregnet³, at det midlertidige børnetilskud øger disponibel indkomst for de 10 pct. med lavest indkomst med 0,8 pct. i 2020. Hvis man lægger til grund, at børnetilskuddet bliver permanent, vil den samlede effekt på disponibel indkomst for de 10 pct. med lavest indkomst blive på -0,9 pct., dvs. stadig højere end nedgangen for de 10 pct. rigeste, der er på -0,7 pct.

² <https://www.berlingske.dk/politik/med-ny-pakkeafgift-vil-regeringen-give-endnu-en-haands-raekning-til>

³ <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/l1/spm/123/svar/1619296/2125415.pdf>

Tabel 1. Effekt af S-regeringens økonomiske politik fordelt på udvalgte indkomstdeciler som andel af disponibel indkomst, ændring i pct. af disponibel indkomst

	Decil					
	1.	2.	5.	6.	9.	10.
Initiativer med direkte virkning på de disponible indkomster						
<i>Aftale om ret til seniorpension</i>						
Lempelse i modregningsreglerne for pensionister	0,00	0,00	0,01	0,01	0,02	0,00
<i>Finansloven for 2020</i>						
Fastholdelse af skat på fri telefon	-0,01	-0,01	-0,03	-0,04	-0,09	-0,09
Afskaffelse af opholds krav for ret til dagpenge	0,11	0,07	0,01	0,01	0,00	0,00
Afskaffelse af hovedaktionærnedslaget	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,14
Nedsættelse af bundskatten med 0,03 procentpoint	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
<i>Aftale om ny ret til tidlig tilbagetrækning</i>						
Fastholdelse af loft i investorfradrag*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,05
Fastholdelse af loft i aktiesparekontoen**	0,00	0,00	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
I alt, Initiativer med direkte virkning på de disponible indkomster	0,12	0,09	0,01	0,00	-0,05	-0,26
Initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne						
<i>Finansloven for 2020</i>						
Forhøjelse af tobaksafgiften	-1,49	-0,88	-0,55	-0,46	-0,26	-0,13
Forhøjelse af emballageafgiften på engangsservice	-0,05	-0,03	-0,03	-0,03	-0,02	-0,02
Forhøjelse af emballageafgiften på plastikposer	-0,05	-0,04	-0,03	-0,03	-0,02	-0,02
Aflysning af indeksering af punktafgifter	0,01	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02
Forhøjelse af afgifterne på væddemål og onlinekasino	-0,07	-0,09	-0,07	-0,06	-0,04	-0,02
<i>Finanslovsforslag 2021</i>						
Aflysning af indeksering af punktafgifter	0,07	0,05	0,04	0,03	0,03	0,02
<i>Klimaaftale for energi og industri mv.</i>						
Lempelse af elvarmeafgift (husholdningerne)	0,04	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
Grøn fjernvarme, modernisering af produktionsbindinger	0,05	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01
I alt, Initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne	-1,49	-0,91	-0,57	-0,48	-0,26	-0,12
Initiativer målrettet erhvervslivet						
<i>Aftale om ny ret til tidlig tilbagetrækning</i>						
Lagerbeskatning af selskabers ejendomsavancer	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Loft over fradrag i selskabsskatten for høje lønninger på 7 mio. kr.	-0,06	-0,06	-0,06	-0,06	-0,06	-0,06
Særlig selskabsskat for den finansielle sektor	-0,17	-0,17	-0,17	-0,17	-0,17	-0,17
<i>Klimaaftale for energi og industri mv.</i>						
Grøn fjernvarme (modernisering af produktionsbindinger) samt initiativ om bæredygtighedskrav til træbiomasse til energi.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Lempelse af elvarmeafgift (erhverv)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
<i>Forslag til politiforlig</i>						
Arbejdsskadeafgift	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02
I alt, Initiativer målrettet erhvervslivet	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33
I alt	-1,70	-1,15	-0,89	-0,81	-0,64	-0,71

Anm.: Finansministeriets beregninger tager udgangspunkt i ækvivaleret disponibel indkomst. Se også anmærkningerne til figur 1.

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 384 af 28. september 2020 samt CEPOS-beregninger